

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาแหล่งข้อมูลในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 211 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสถิติการทดสอบค่า เอฟ (F- test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการส่งเสริมสนับสนุน ($\bar{x} = 4.26$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ ($\bar{x} = 3.76$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถจำแนกสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ระบุเวลาให้วิชา ชื่อวิชา

จำนวนเวลาเรียน และหน่วยกิต สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูผู้สอนนำหน่วยการเรียนรู้ไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ภาระงาน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ การวัดและประเมินผล เกณฑ์ในการประเมิน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งคณะทำงานให้มีบทบาทในการดำเนินงานด้านการ พัฒนาบุคลากรอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาหลักสูตร และ ตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาที่มีเป้าหมายชัดเจนและสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็น ระบบ และต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประเมิน ความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนเพื่อนำมากำหนดโปรแกรมการเรียนและจัดทำโครงการต่างๆ สนับสนุน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครู โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัด พิษณุโลก จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูโรงเรียนขยายโอกาสมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตร ระดับสถานศึกษามากกว่าครูโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านสามารถจำแนกสรุปเป็น รายด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมแล้ว โรงเรียนประเภทการจัด การศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อมีความ คิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในเรื่องต่อไปนี 1) วิสัยทัศน์ สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา แสดงภาพอนาคตของผู้เรียนมีความ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ สมรรถนะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยครูในโรงเรียนประเภทขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อการบริหาร หลักสูตรระดับมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา 2) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย

รายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ระบุเวลาหลักสูตรรายวิชา ชื่อวิชา จำนวนเวลาเรียน และหน่วยกิต สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยครูในโรงเรียนขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อการ บริหารหลักสูตรระดับมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา 3) ครูผู้สอนนำหลักสูตรสถานศึกษานำไป จัดทำโครงสร้างรายวิชา ประกอบด้วยจำนวนหน่วยการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เวลาในการจัดกิจกรรมการสอน น้ำหนักคะแนนที่ชัดเจน ครูผู้สอนนำหน่วยการเรียนรู้ไป ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ภาระงาน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ การวัดและประเมินผล เกณฑ์ในการประเมิน โดยครูในโรงเรียน ขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา และ โรงเรียนประถมศึกษา 4) ครูผู้สอนนำหน่วยการเรียนรู้ไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ภาระงาน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ การวัดและ ประเมินผล เกณฑ์ในการประเมินโดยครูในโรงเรียนประเภทขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อแนวทางการ บริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา

2.2 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน พบว่า โดยภาพรวมแล้วโรงเรียนประเภทการจัดการ การศึกษาต่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรในด้านนี้ไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องต่อไปนี้ 1) มีการประเมิน ความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร และมีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรทั้งใน ระยะสั้น และระยะยาวที่ชัดเจน โดยครูโรงเรียนขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตร มากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) มีการรายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพเป็นระยะๆ และ ต่อเนื่อง แต่เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ไม่แตกต่าง 3) การประเมินความต้องการและความจำเป็นของ นักเรียนในการศึกษาต่อ และการนำไปประกอบอาชีพ เพื่อนำมากำหนดโปรแกรมการเรียนและ เวลาเรียน โดยครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนขยาย โอกาสและโรงเรียนประถมศึกษา 4) การประเมินความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนเพื่อนำมา กำหนดโปรแกรมการเรียนและจัดทำโครงการต่างๆ สนับสนุน แต่เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ไม่แตกต่าง 5) การกำหนดให้มีการประเมินการใช้หลักสูตรเป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษา โดยครูโรงเรียน ขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา 6) มีการ วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนคละตามความสามารถ หรือส่งเสริม พัฒนาตามศักยภาพของแต่ละกลุ่ม แต่เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ไม่แตกต่าง

2.3 ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ ความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูโรงเรียนขยายโอกาสมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มากกว่าครูโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องต่อไปนี้ 1) มีการนิเทศ ติดตาม อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและครอบคลุมทั้งในชั้นเรียน และในสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ไม่แตกต่างกัน 2) การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยตนเองให้กับคณะครู โดยครูโรงเรียนขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรมากกว่าครูโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา 3) มีการวางระบบเครือข่าย แต่งตั้งคณะทำงานมอบหมายการดำเนินการ กำหนดรายการในการประเมินที่ชัดเจน และดำเนินการประเมินเป็นระยะๆ โดยครูโรงเรียนขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา 4) มีการสรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยครูโรงเรียนขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษามีประเด็นที่น่าสนใจและสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมสนับสนุน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำเอกสารแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรเป็นข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาและใช้หลักสูตรตลอดแนวทำให้สถานศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การส่งเสริมสนับสนุน และการกำกับดูแลการจัดการในสถานศึกษา และให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่รับผิดชอบงานวิชาการ ให้กับโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการวิจัยและประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนยังได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ในการดำเนินจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับบุคลากรในโรงเรียนทุกคนในการพัฒนาหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งผลให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา

หลักสูตรของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งดาว หวังร่วมกลาง (2547) ซึ่งได้ศึกษางานวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเศษฐ์ เจริญชัย (2550) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 พบว่า มีการดำเนินการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นรายด้าน สามารถจำแนกสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ระบุเวลา รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนเวลาเรียน และหน่วยกิต สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 2) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการพัฒนาให้หลักสูตรมีความเหมาะสม ชัดเจนโดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์กัน ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัด และประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

1.2 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งคณะทำงานให้มีบทบาทในการดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการพัฒนาบุคลากรเป็นเรื่องสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นการแต่งตั้งคณะทำงานและมีการมอบหมายงานและการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน จะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความคล่องตัว ในการทำงานทั้งด้านการติดตาม การปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พุฒิพงศ์ แสงฤทธิ์ (2547, หน้า 80) ซึ่งได้

ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อมตามแนวทางการบริหารหลักสูตรพุทธศักราช 2544 พบว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มีเป้าหมายชัดเจนและสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาจากภายนอก และเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความมั่นใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 ให้สถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพ และสอดคล้องกับ พุทธิพงส์ แสงฤทธิ์ (2547, หน้า 88) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ในโรงเรียนเครือข่ายมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในวัดพิษณุโลกจำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก คำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ (ที่ สพฐ 293/2551) เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรตามรายชื่อกระทรวงศึกษาธิการประกาศในปีการศึกษา 2552 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสเปิดสอนทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทำให้ต้องมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพร้อมกันทั้ง 2 ระดับ ซึ่งเป็นภาระที่มากกว่าโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัด

การศึกษาเพียงระดับเดียว ดังนั้นตามที่กระทรวงศึกษาได้กำหนดแนวทางการบริหารหลักสูตรให้สถานศึกษาเห็นแนวทางดำเนินการจัดทำหลักสูตร การส่งเสริมสนับสนุน และดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาที่ชัดเจน ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทิน กิจจะ (2550, หน้า91) การศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เมื่อเปรียบเทียบตามขนาด และระดับการจัดการศึกษา พบว่า การบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระเดช ราชวีไร (2550) ซึ่งได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันรายรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณารายด้านพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการจัดทำหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกัน รวมทั้งร่วมรับผิดชอบและร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูในโรงเรียนขยายโอกาส มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารหลักสูตรระดับมากกว่าครูโรงเรียนประถมศึกษา ในเรื่อง วิสัยทัศน์ สมรรถนะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาแสดงภาพอนาคตของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ สมรรถนะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยรายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ระบุเวลา รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนเวลาเรียน และหน่วยกิตสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูผู้สอนนำหน่วยการเรียนรู้ไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ภาระงาน กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เกณฑ์ในการประเมินทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขยายโอกาสมีภารกิจในการพัฒนาหลักสูตรพร้อมกัน ทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา จึงเป็นภาระงานที่มากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา และ

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีภารกิจในการพัฒนาหลักสูตรเพียงระดับเดียวด้วยเหตุผลนี้จึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

1.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จังหวัดพิษณุโลก ด้านการส่งเสริมสนับสนุน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในด้านการพัฒนาบุคลากร โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการจัดอบรมให้กับบุคลากรโรงเรียนต้นแบบทุกโรงเรียน และสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรเท่าเทียมกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูโรงเรียนขยายโอกาสมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในเรื่อง มีการประเมินความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรและมีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรทั้งใน ระยะสั้น และระยะยาวที่ชัดเจน การกำหนดให้มีการประเมินการใช้หลักสูตรเป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขยายโอกาสจัดการเรียนการสอนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแต่ละระดับจะมีจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ต่างกัน ดังนั้นจึงมีการประเมินความต้องการของบุคลากรเพื่อนำมาวางแผนพัฒนาให้ตรงกับระดับชั้นเรียนที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) มาตรา 52 การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ มีการรายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง การประเมินความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อนำมากำหนดโปรแกรมการเรียน และจัดทำโครงการต่างๆ สนับสนุน มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนคละตามความสามารถ หรือส่งเสริมพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละกลุ่ม แต่ เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ไม่แตกต่างกัน

การประเมินความต้องการและความจำเป็นของนักเรียนในการศึกษาต่อ และการนำไปประกอบอาชีพ เพื่อนำมากำหนดโปรแกรมการเรียนและเวลาเรียนโดยครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจาก ระดับมัศึกษามีการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำรวจความถนัด และความสนใจของตนเอง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อการศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 21) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดระดับการศึกษา

เป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เน้นความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

1.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูโรงเรียนขยายโอกาสมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มากกว่าครูโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขยายโอกาสมีการจัดการศึกษา ทั้งในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาทั้ง 2 ระดับ มีจุดมุ่งเน้นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 21) หลักสูตรระดับประถมศึกษามุ่งเน้นทักษะพื้นฐานการอ่าน การเขียน การคำนวณ และพื้นฐานการเป็นมนุษย์ ส่วนในระดับมัธยมศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเองเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและใช้ในการศึกษาต่อ ซึ่งในการกำกับดูแลคุณภาพสถานศึกษา ทั้งการนิเทศติดตาม การประกันคุณภาพ การวิจัย และติดตามผลการใช้หลักสูตร จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 4 มาตรา 22-30 และหมวด 6 มาตรา 47-50 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระเดช ราศรีไธ (2550, หน้า 81) ซึ่งได้ศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า จากการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตร โรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินการในระดับมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน พิจารณา ปรับปรุง ดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนที่บริบทต่างกัน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการกำหนดนโยบาย วางแผนและดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ได้ผลผลิต คือ นักเรียนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาที่พบในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ทำให้การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ประสบผลสำเร็จ

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีอื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลในสภาพที่เป็นจริง

4. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551